

Miejsce po śmierci _1 - Arnold G Fruchtenbaum

Bardzo szczegółowe i fachowe opracowanie tematu.

Poniższy tekst jest zapisem z audycji radiowej

Arnolda G. Fruchtenbauma, dyrektora Ariel Ministries

Temat miejsce przebywania po śmierci będzie przedyskutowany w pięciu głównych kategoriach.

I Niewidzialny Świat

W hebrajskim Starym Testamencie oraz greckim Nowym Testamencie występuje w sumie 13 różnych terminów opisujących niewidzialny świat. Trzeba te terminy dobrze zrozumieć, aby w pełni pojąć miejsce przebywania po śmierci i niewidzialny świat.

A. Szeol

Pierwszym głównym terminem jest hebrajskie „Szeol”. W Starym Testamencie występuje w sumie 66 odniesień do tego miejsca, zatem jest to termin używany bardzo często. Nie możemy wymienić tutaj wszystkich 66 miejsc, lecz są one rozsiane po całym ST i nie są ograniczone tylko do jednego autora czy jakiegoś szczególnego okresu czasu. W Zakonie Mojżeszowym Szeol jest wspomniany w księgach:

Rodzaju, Liczb i Pwt. Prawa. W historycznych księgach znajdujemy go w: 1 i 2 Samuela i w I Królewskiej. W poetyckich księgach pojawia się w księgach: Joba, Psalmów, Przypowieściach, Kaznodziei i Pieśni nad Pieśniami. U Proroków większych „Szeol” pojawia się Izajasza i Ezechiela. Wśród proroków mniejszych znajdujemy go u Ozesza, Amosa, Jonasza i Habakuka. Szeol jest miejscem znanym od samego początku do samego końca historii Starego Testamentu. Z 66 miejsc, gdzie występuje słowo Szeol można wyciągnąć sześć wniosków dotyczących tego, czym był Szeol.

w okresie ST Szeol był miejscem, do którego spodziewali się iść po śmierci zarówno sprawiedliwi jak i niesprawiedliwi (Psalm 89:48). Sprawiedliwi, święci ST, oczekiwali zstąpić do Szeolu (Rodz. 37:35; 42:36; 44:29,31; Job 14:13; Psalm 16:10; Jon 2:2). Niesprawiedliwi również oczekiwali na zejście do Szeolu (Liczb 16:30,33; Job 24:19; Psalm 19:17; 49:14; Ezekiel 32:21). było to miejsce o wiele gorsze dla niewierzących niż dla wierzący. Pomimo, że zarówno wierzący jak i niewierzący zstępowali w ST do Szeolu, było to miejsce o wiele bardziej przerażające dla niewierzących niż dla wierzących. (Job 24:19; Psalm 9:17; 49:14). były różne poziomy czy pomieszczenia w Szeolu. Fakt, że są wspomnienia o „najgłębszym Szolu” ucza, że były różne poziomy Szeolu, lub były różne pomieszczenie (Powt. 32:22; Psalm 86:13). Szeolu jest zawsze w dole. Gdy ludzie mówili o Szeolu to zawsze było to miejsce, które znajdowało się w dole (Rodz. 35:37; 42:38; 44:29,31; Liczb 16:30,33; I Sam 2:6; I Król 2:6,9; Job 7:9; 11:8; 17:16; 21:13; Ps. 30:3; Przyp. 5:5; 7:27; 15:24; Iz. 5:14; 14:9; Ez.32:21; Amos 9:2). Szeol był miejscem „świadomości”. Ci, którzy trafiali do szeolu byli tam całkowicie świadomi. (Iz 14:9-10; Jon 2:2). Szeol nie był miejscem odsuniętym od Bożej jurysdykcji (Job 26:6; Psalm 139:8; Pwt. 32:22).

Szeol był głównym terminem określającym świat niewidzialny.

B. Hades

Drugim terminem używanym na określenie niewidzialnego świata jest greckie słowo, a zatem występuje on wyłącznie w NT: „Hades”.

Hades jest wspomniany w NT 10 razy: Mat. 11:23 (Aż do Hadesu zostaniesz strącone.); Mat 16:18 (a bramy Hadesu); Łuk 10:15 (Aż do Hadesu zejdziesz!); Łuk 16:23 (w Hadesie cierpiał męki i podniósł); Dz.2:27 cytowany jest Ps 16:10 (nie zostawisz duszy mojej w Hadesie); Dz. 2:31 (nie pozostanie w Hadesie); Obj. 1:18,

gdzie Chrystus mówi, że ma „mam klucze śmierci i Hadesu”; Obj. 6:8 (imię Śmierć, i Hades..) i Obj. 20:13 (Śmierć, i Hades wydały zmarłych); Obj. 20:14 (Śmierć i Hades wrzucono).

Z tych wersetów można wyciągnąć siedem wniosków.

Hades jest tym samym co Szeol. Hades jest greckim terminem na starotestamentowy Szeol, zatem wszystko, co jest prawdziwe w odniesieniu do Szeolu, jest prawdziwe również dla Hadesu. Jest to oczywiste na podstawie faktu, że Ps. 16:10 używa słowa „Szeol”, lecz gdy jest tłumaczony w NT (Dz. 2:27, 31) jest nazywany „Hadesem”. Zatem Szeol i Hades są tym samym, Szeol; jest terminem hebrajskim, a Hades greckim określającym tą samą rzecz. Było miejsce przeznaczenia zarówno dla wierzących jak i niewierzących. W ew. Łuk 16:19-31 niesprawiedliwy bogacz jest w Hadesie, lecz Sprawiedliwy Jezus, też był w Hadesie (Dz. 2:27,31) Hades ma dwa główne pomieszczenia (Łuk 16:19-31). Jest tam „sekcja” dla niewierzących jest to Hades właściwy, dla wierzących jest to coś znane jako „Łono Abrahama”. Więcej na ten temat będzie w dalszej części tego opracowania.

Zarówno wierzący jak i niewierzący zstępują w dół do Hadesu, jednak dla niewierzących było to szczególnie przerażające miejsce(Mat 11:23; Łuk 10:15; 16:19-31). Hades był zawsze w dole, nigdy w górze (Mat. 11:23; Łuk 10:15). było to miejsce świadomości (przebywania świadomego), a nie nieświadomości (Łuk 16:19-31). Hades jest miejscem tymczasowym. Nie jest to stan wieczny, lecz czasowy (Obj. 20:11-15) .

C. Abaddon

Trzecim biblijnym terminem używanym do opisania niewidzialnego świata jest „Abaddon”, który w hebrajskim oznacza „zniszczenie”. Jest używany w Piśmie siedem razy, lecz będąc terminem hebrajskim, z jednym tylko wyjątkiem, występuje zawsze w ST: Job 26:6 (Abaddon jest bez zasłony.); Job 28:22(Abaddon i śmierć mówią.); Job 31:12 (ogień, który pożera aż do Abaddon); Ps 88:11 (Czy to w grobie się opowiada o Twojej łasce, a w Abaddon o Twojej wierności?); Przyp 15:11 (Kraina umarłych i Abaddon są otwarte przed Panem); Przyp. 27:32 (Kraina umarłych i Abaddon są nienasycone); oraz Obj 9:11 (którego imię brzmi po hebrajsku Abaddon, po grecku zaś imię jego brzmi Apollyon (Niszczyciel). Greckie słowo oznacza dokładnie to samo co hebrajskie: zniszczenie.

Z tych siedmiu fragmentów można wyciągnąć trzy wnioski.

W trzech na siedem przypadków jest porównywany z Szeolu (Job 26:6;Przyp. 15:11; 27:20). Wszystkie sześć odniesień znajduje się w księgach poetyckich a hebrajska poezja nie opiera się na rymie, czy rytmie lecz na paralelizmie. W tych trzech przypadkach Szeol jest prównywany z Abbadone, czy Abaddon z Szeolem.

e termin ten jest używany wyłącznie w znaczeniu negatywny, nigdy „Abaddon” nie występuje jako coś pozytywnego.

Abaddon jest Hebrajską nazwą dla tej części Szeolu czy Hadesu, która jest przeznaczona dla niewierzących. Wskazaliśmy już na to, że Hades miał dwa główne pomieszczenia. jest część dla sprawiedliwych i część dla niesprawiedliwych i termin „Abaddon” jest hebrajską nazwą części Szeolu, czy Hadesu przeznaczonej dla niewierzących

D. Przepaść

(dno)

Czwartym terminem na określenie niewidzialnego świata jest „Przepaść”. Jest to starotestamentowa nazwa tego świata i są dwadzieścia odniesienia do przepaści. Nie wszystkie zostaną tutaj wymienione, lecz pojawia się on w księgach: Joba, Psalmów, Przypowieści, Izajasza i Ezechiela, przy czym większość z nich występuje w Księdze Ezechiela. Z tych dwudziestu trzech miejsc, można wyciągnąć trzy wnioski.

podobnie jak Abaddon, jest zawsze używany w znaczeniu negatywnym. Nigdy nie pojawia się nic pozytywnego wobec otchłani, lecz zawsze negatywy. „kierunek” jest zawsze określany jako w dół, nigdy w

górze. termin „przepaść” jest opisowym zwrotem dla tej części Szeolu czy Hadesu, w której znajdują się niesprawiedliwi, a zatem termin „Przepaść” jest synonimem Abbadonu.

E. Otchłań

Piątym terminem określającym niewidzialny świat jest „Otchłań”. Korzeniem tego słowa jest koncepcja „świata umarłych”, „bezdenności”. Jest to grecki termin, a zatem pojawia się wyłącznie w NT. Znajdujemy go w dziewięciu miejscach, z których siedem jest w Księdze Objawienia. Łuk 8:31 (aby im nie nakazywał odejść w otchłań); Rzym 10:7 (Kto zstąpi do otchłani?), Obj. 9:1 (dano jej klucz do studni otchłani); 9:2 (I otwarła studnię otchłani.), 9:11 (I miały nad sobą jako króla anioła otchłani); 11:7 (zwierzę wychodzące z otchłani); 17:8 (i znowu wyjdzie z otchłani); 20:1 (który miał klucz od otchłani); 20:3 (I wrzucił go do otchłani.).

Z tych referencji do „otchłani” możemy wyciągnąć następujące trzy wnioski:

kierunek otchłani jest zawsze określony jako w dół. Otchłań zawsze jest połączona z upadłymi aniołami. Nigdy nie wiąże się jej z ludzkimi istotami. Zawsze jest związana z upadłymi aniołami z wyjątkiem Antychrysta. Ponieważ antychryst będzie poczęty przez moc Szatana Jest więc wiązany z istotami anielskimi, a zatem również z Otchłanią. Otchłań jest tą częścią Szeolu czy Hadesu, która jest chwilowym miejscem odosobnienia dla upadłych aniołów. Gdy demony są wypędzane z ludzi to czasami spędzają pewien okres czasu w Otchłani po czym są z niej wypuszczane. Jest to więc zawsze chwilowe miejsce odosobnienia. Szatan zostanie oddzielony w Otchłani, lecz nawet dla niego jest to tylko miejsce pobytu trwające 1000 lat.

F. Tartar

Szóstym terminem opisującym niewidzialny świat jest termin Tartar. Jest to greckie słowo, które występuje wyłącznie w jednym miejscu Pisma: II Ptr. 2:4 (do ciemnych lochów Tartaru). Z tego jednego miejsca możemy wyciągnąć sześć wniosków: jest nazwane „ciemnym lochem”, czyli nadaje mu się negatywne znaczenie. jest to miejsce przeznaczone dla upadłych aniołów. Związane jest z upadłymi aniołami i z Noem. Podczas, gdy Otchłań jest z nimi związana generalnie to tutaj, Tartar, jest jakoś wiązany z czasami Noego. Anioły wymienione w tym wersecie są z całą pewnością tymi samymi, które znajdujemy w Jud 6 i 7. Z powodu związku między II Ptr. 2:4 i Judy 6,7, piątym wnioskiem jest to, że ci aniołowie to są ci sami synowie Boży wymienieni w szóstym rozdziale Księgi Rodzaju, którzy żenili się z kobietami, aby spróbować zepsuć nasienie kobiety.

Tartar jest tą częścią Szeolu czy Hadesu, które jest miejscem stałego odosobnienia dla tych upadłych aniołów, które zgrzeszyły jak zaznaczono w Rdz. 6. O ile Otchłań jest miejscem czasowego oddzielenia upadłych aniołów, miejscem, do którego upadli aniołowi i demony przychodzą i po jakimś czasie wychodzą, lecz Tartar jest inny. Jest to miejsce stałego oddzielenia, z którego ci aniołowie nie mają uwolnienia, lecz przejdą z Tartaru do Jeziora Ogniem i Siarką Płonącego.

Ci aniołowie nigdy nie będą ponownie wolni. Jest to spowodowane szczególnym rodzajem ich grzechu. To są ci, którzy, jak czytamy w Księdze Rodzaju w 6 rozdziale, żenili się z kobietami po to, aby zanieczyścić nasienie kobiety z Rz. 3:15. To, co było efektem tych związków było groteską rasy. Z powodu istnienia tej groteskowej rasy złych ludzi powstała konieczność światowego potopu, aby zniszczyć ludzkość z wyjątkiem jednej rodziny – Noego.

Zatem Tartar jest tą częścią Szeolu czy Hadesu, która jest stałym miejscem odosobnienia dla tych aniołów, które zgrzeszyły jak zapisano w Rdz. 6.

G. Piekło (tutaj „Hell”).

Siódmym terminem jest „piekło” („Hell”). Nie ma w Piśmie specjalnego słowa w grece czy hebrajskim, które odpowiadałoby słowu „Piekło”.

Nie był to prawdopodobnie najlepszy termin, lecz jest z nim zaznajomiony cały anglojęzyczny świat i musimy go używać. Lecz, powtórzmy, ani greka, ani hebrajski nie mają pojedynczego terminu, który by oznaczał

„piekło” (tut. „Hell”). Koncepcja piekła jest zawarty w pewnych pojęciach Szeolu i Hadesu i Abbadonu oraz otchłani. Zatem, choć Pismo nie używa szczególnego terminu „piekło” to koncepcja Piekła jest zdecydowanie biblijna. To, co ludzie nazywają „Piekłem” w st nazywa się Abbadon lub Otchłań. To, co ludzie nazywają „Piekłem” jest miejscem przebywania niesprawiedliwych w Szeolu lub Hadesie.

Opierając się na tym, co już do tej pory stwierdziliśmy na temat części Szeolu czy Hadesu przeznaczonej dla niesprawiedliwych czy na tym, co powiedziano o Abbadonie, Otchłani czy Piekło widzimy, że znajdują się tam tylko ludzie. Nie ma tam upadłych aniołów, ponieważ ci mają dwa inne miejsce – Abyss Tartarus.

O ile „Piekło” zawiera w sobie pewne koncepcje Szeolu czy Hadesu i całkowicie idee Abbadonu i Przepaści (dołu), zupełnie nie mieście w sobie pojęć Otchłani i Tataru.

Istnieją jako cienie: zwykle cienie, które nie mają więcej realności niż cień. Faktycznie, gdy Biblia opisuje ludzi znajdujących się w części Szeolu dla niesprawiedliwych używa hebrajskiego terminu, który oznacza „cień” (Przyp. 9:18, Iz 14:9)

Po drugie znajdują się oni w męczarniach (Łuk 16:23-25). Z tego, co wiadomo jest o Abbdonie i przepaści, dwie rzeczy można powiedzieć o Piekło. Po pierwsze, absolutnie nie ma tam sprawiedliwych. Po drugie, jest to miejsce oddzielenia od Boga. Po trzecie, jest to miejsce sądu.

H. Gehenna

Ósmym terminem określającym niewidzialny świat jest Gehenna. Jest to słowo greckie. Trzeba wspomnieć o tym miejscu trzech rzeczy.

Najpierw zajmiemy się pochodzeniem tego pojęcia. Pomimo, że termin „Gehenna” jest grecki to jego pochodzenie jest hebrajskie. Faktycznie składa się ono z dwóch hebrajskich słów. Pierwszym jest „Gei”, a drugim „Hinnom”, a Gei Hinnom oznacza „Dolina Hinnomu”. Jest to dolina znajdująca się poza Jerozolimą. Dolina Hinomm otacza Jerozolimę wzdłuż zachodniego muru, wokół południowej strony, gdzie spotyka się z następną doliną znaną jako Doliną Kidron schodzącą ze wschodniej strony miasta. Dolina Hinom w Starym Testamencie była miejscem, gdzie niektórzy źli królowie Izraela dokonywali ofiar z ludzi. Ofiary ludzkie oznaczają, że było to miejsce palenia ludzi (2 Król. 23:10; 2 Krn 28:3; 33:6; Iz 30:33; Jer 7:31-32; 19:1-15). Zatem pochodzenie nowotestamentowej „Gehenny” bierze się z hebrajskiego Gei Hinnom. Starotestamentowa koncepcja palenia ludzi fizycznie przenosi nas do nowotestamentowej koncepcji, w której słowo Gehenna opisuje niewidzialny świat i wiecznego palenia się ludzi.

W Piśmie znajdujemy dwanaście odniesień do Gehenny. Jedenaście z nich jest w Ewangeliach i jedna poza nimi:

Mat. 5:22 (kto powie głupcze, pójdzie w ogień Gehenny.); Mat. 5:29 (całe twoje ciało miało być wrzucone do Gehenny); Mat. 5:30 (żeby miało całe ciało twoje znaleźć się w Gehennie); Mat. 10:28 (który może i duszę i ciało zniszczyć w Gehenna); Mat. 18:9 (być wrzuconym do Gehenny ognistej) Mat, 23:15 (syn piekła); Matthew 23:33 (jak wy możecie ujść potępienia w Gehennie?); Mk 9:43 (dwoma rękami pójść do piekła do Gehenny); Mark 9:45 (z dwiema nogami być wrzuconym do Gehenny); Mark 9:47 z dwiema nogami być wrzuconym do Gehenny); Łuk 12:5 (Bójcie się tego, który, gdy zabija, ma moc wrzucić do Gehenny); oraz Jak 3:6 (sam trawiony ogniem Gehenny).

Z tych dwunastu odniesień do Gehenny w greckim Nowym testamencie można wyciągnąć cztery wnioski.

Gehenna, jest miejsce wiecznego przebywania zgubionych, zarówno aniołów jak i ludzi. Gehenna jest taka, że kara dotyczy zarówno ciała jak i duszy. To dlatego „Gehenna” nie musi być tłumaczona jako „Piekło”, i nie powinna być porównywana z Piekłem. Piekło, jako to już wcześniej wykazano, jest czasowym miejscem pobytu i jest miejscem tylko dla dusz, lecz Gehenna jest wiecznym miejscem pobytu zarówno duszy jak i ciała. jest to wieczne cierpienie, o ile Piekło jest tymczasowe, lecz Gehenna będzie wieczna. Gehennie towarzyszy ogień i ogień jest źródłem cierpienia.

I. Jezioro ogniste.

Dziewiątym terminem używanym na określenie niewidzialnego świata jest „Jezioro Ogniste”. Znajduje się on w czterech miejscach Księgi Objawienia:

19:20 – Zostali oni obaj wrzuceni żywcem do jeziora ognistego, gorejącego siarką.

20:10 – A diabła, który ich zwodzi, wrzucono do jeziora ognia i siarki

20:14 – I śmierć, i piekło zostały wrzucone do jeziora ognistego

21:8 – będzie jezioro płonące ogniem i siarką. To jest śmierć druga.

Z tych odniesień w Objawieniu możemy wyciągnąć cztery wnioski. Jezioro Ogniste jest miejscem wiecznego przebywania wszystkich straconych, zarówno aniołów jak i ludzi. kara obejmuje zarówno duszę jak i ciało. Zarówno śmierć jak i Hades zostaną wrzucone do Jeziora Ognistego. „Śmierć” odnosi się do materialnej części człowieka, ciała, Hades odnosi się do niematerialnej części człowieka, duszy i ducha. Jezioro ogniste jest karą dla obu. Jezioro ogniste jest tym samym co Gehenna. „Gehenna” jest jednym terminem, „Jezioro Ogniste” jest innym opisującym tą samą rzecz.

Gehennie towarzyszy ogień i siarka jako źródło cierpienia.

Łono Abrahama

Dziesiątym terminem jest "Łono Abrahama". O ile w rabinistycznej literaturze jest to bardzo powszechny zwrot, w Piśmie znajdujemy go wyłącznie w Łuk 16:22-23. I choć jest tylko tutaj, można stąd wyciągnąć sześć wniosków:

- 1) Łono Abrahama jest tylko dla sprawiedliwych: nie ma niesprawiedliwych na łonie Abrahama.
- 2) Jest umiejscowione naprzeciwko drzwi do Piekła. Nie jest w Piekło, lecz jest obok drzwi do Piekła, skoro bogacz mógł widzieć co się dzieje na Abrahamowym Łonie lecz nie miał możliwości, aby się tam dostać.
- 3) O ile Piekło i Łono Abrahama znajdują się obok siebie to są oddzielone przepaścią nie do przejścia. Pomimo, że z każdej strony widać drugą i mogą ze sobą rozmawiać, nie mogą przejść do siebie nawzajem.
- 4) Łono Abrahama jest częścią Szeolu lub Hadesu, które to miejsce jest dla sprawiedliwych podczas, gdy Piekło jest dla niesprawiedliwych ludzi.
- 5) Jest to termin opisujący święte gościa, którego głowa opiera się na piersi swego sąsiada. Podobnie jak w Ewangelii Jan, opierał się w czasie Wieczerzy o pierś Jezusa, dokładnie tak samo Łazarz robił w Łonie Abrahama. Jest to obraz gościa opierającego się o pierś sąsiada lub gospodarza.
- 6) Symbolizuje stan błogosławiony po śmierci. O ile nic dobrego nie działo się w życiu Łazarza dopóki znajdował się w materialnym świecie, o tyle po śmierci był rzeczywiście w stanie błogosławieństwa.

K. Raj

Jedenastym terminem dotyczącym niewidzialnego świata jest "Raj". Greckie słowo i jego hebrajski ekwiwalent oznacza "królewski park" lub "ogród". Jest to wyłącznie nowotestamentowy termin i znajduje się tylko w trzech fragmentach. Pierwszy to Łuk 23:43, gdzie Jezus mówi do drugiego mężczyzny umierającego na krzyżu: "Dziś będziesz ze Mną w Raju". Drugi fragment to 2 Kor 12:4, który stwierdza, że Paweł został uniesiony do Raju. Trzecie miejsce to Obj. 2:7, które mówi o przyszłości: "Drzew Życia będzie w Raju Bożym".

Z tych trzech fragmentów, można wyciągnąć następujące wnioski dotyczące Raju.

Po pierwsze, że jest to termin opisujący miejsce przebywania sprawiedliwych, bez względu na czas, którego to przebywanie dotyczy. W ew. Łuk 23:43 oznacza to samo co „Łono Abrahama”, ponieważ w tym momencie sprawiedliwi szli na dół do części Szeolu czy Hadesu dla sprawiedliwych, które było znane jako „Łono Abrahama” lub również „Raj”.

Aż do czasu śmierci Jezusa, Raj był Łonem Abrahama.

Po drugie, zgodnie z 2 Kor 12:4 Raj, to dziś Niebo. Po wstąpieniu do Nieba Jezusa, Łono Abrahamowe zostało usunięte. Wierzący nie zstępują już na Łono Abrahama, lecz idą bezpośrednio do nieba. Dziś, wierzący przebywają w Niebie, zatem teraz Raj jest w Niebie.

Po trzecie fragment z Obj. 2:7 mówi o przyszłości, gdy Raj będzie w nowym Jeruzalem, co oznacza, że miejsce przebywania Raju znowu się zmieni. Skoro Nowe Jeruzalem na Nowej Ziemi będzie miejscem przebywania wszystkich wierzących, to również Raj będzie znajdował się w Nowym Jeruzalem.

Zasadniczo, od Adama aż do wniebowstąpienia Jezusa, Raj był w Łonie Abrahama. Od wniebowstąpienia Jezusa, aż do końca tysiącletniego Królestwa, Raj jest w Niebie. Po zakończeniu królestwa na wieki Raj będzie w Nowym Jeruzalem na Nowej Ziemi.

L. Niebo

Innym terminem opisującym niewidzialną rzeczywistość jest „Niebo”, opiszemy go w trzech punktach.

1. Różnice

Po pierwsze:, Biblia mówi o trzech różnych Niebach. Nie wszystkie trzy dotyczą rzeczywistości niewidzialnej. Pierwsze niebo jest to atmosfera, ponieważ jest to niebo (niebios), gdzie latają ptaki (Rdz. 1:20,26; Jer 4:25; Ag. 1:10; Mat 8²⁰, 13:32; Dz. 12:12; 14:17).

Po drugi: niebo to część nazywana kosmosem. Jest to niebo, gdzie, jak powiedziano (Rdz. 1:14-18; 22:17; 26:4; Mat 42:29; Hebr 11:12; Obj. 6:13) słońce, księżyc i gwiazdy są umieszczone. Pierwsze i drugie niebo nie należą do świata niewidzialnego, są widoczne. Niemniej jednak to Trzecie Niebo jest częścią niewidzialnej rzeczywistości i miejscem przebywania Boga; tam gdzie mieszka Bóg (2 Kor. 12:1-4).

2. Pismo

Drugą rzeczą dotyczącą Nieba jest to, że jest w sumie 39 wersetów Pisma mówiących o Trzecim Niebie. W Starym Testamencie termin ten znajduje się w Rdz. Pwt. 1 Król. 2 Król. 2 Krn. Job. Ps, Ekl. Iz. Dn. i Am.

W NT widzimy go w księgach: Mat. Mk, Łuk. Jn, Dz. 2 Kor., Ef. Kol, 1 Tes., Hebr. i 1 Ptr. Z tych trzydziestu dziewięciu odniesień do Trzeciego Nieba można wysnuć w sumie osiem wniosków.

Po pierwsze: że istnienie Trzeciego Nieba, miejsca przebywania Boga, zostało potwierdzone przez licznych naocznych świadków, którzy widzieli Trzecie Niebo. Jezus, który stamtąd przybył, poświadczył jego istnienie (Jn 6). Ap. Paweł został uniesiony do Trzeciego Nieba i otrzymał szczególne objawienie (2 Kor.12:1-4). Ap. Jan miał wizję Trzeciego Niebo i powiedziano mu nawet, aby tam wstąpił, aby mu pokazano te wydarzenia, które miały nastąpić w przyszłości. Był świadkiem różnych rzeczy w Niebie i napisał o nich w Księdze Objawienia. Zatem istnienie jego zostało potwierdzone przez naocznych świadków.

Po drugie: Trzecie Niebo jest miejscem przebywania Boga, miejscem, gdzie Bóg mieszka.

Po trzecie: jest to miejsce przebywania wybranych aniołów. Tam właśnie dobrzy, wybrani, święci i prawi aniołowie również przebywają.

Po czwarte: to Niebo jest realnym i definiowalnym miejscem.

Po piąte: to Niebo jest zawsze w górze. Jest ponad Ziemią, jest ponad niebem i ponad kosmosem. Dokładniej jest ponad Ziemią i ponad pierwszym i drugim niebem.

Po szóste: jest to miejsce, z którego również rządzi Bóg.

To stamtąd Bóg rządzi i stamtąd pochodzi wszelki aspekt Jego rządów.

Po siódme: jest to miejsce, w którym Bóg odbiera chwałę.

Po ósme: jest to obecnie miejsce oddzielonych świętych. Nigdy więcej wierzący nie idą już na Łono Abrahama, lecz teraz idą bezpośrednio do Nieba: jest to dom oddzielonych świętych.

M. Nowe Jeruzalem

Trzynastym terminem używanym do opisanego niewidzialnego świata jest „Nowe Jeruzalem” i jest on wspomniany w trzech wersach.

Po raz pierwszy pojawia się w Gal 4:26, gdzie stwierdza się, że Nowe Jeruzalem jest, które jest z góry jest wolne, w przeciwieństwie do Jerozolimy ziemskiej, która jest w niewoli. Drugi fragment to Hebr. 12:22-24,

gdzie jest mowa o Niebieskim Jeruzalem jako miejscu zamieszkiwania Boga, wybranych aniołów i zbawionych ludzi. Trzeci fragment znajduje się w Obj. 21:1-22:5. Jest to nauczanie na temat Nowego Jeruzalem, które będzie na nowej Ziemi, w którym znajdujemy kilka szczegółów opisujących wygląd Nowego Jeruzalem.

Z tych trzech głównych fragmentów Pisma Nowego Testamentu dotyczących Nowego Jeruzalem możemy wyciągnąć sześć wniosków.

Po pierwsze: jest ono w górze ponad Ziemią. Już dawno istnieje i znajduje się nad ziemią. Jest obecnie w Trzecim Niebie.

Po drugie: jest to miejsce przebywania całej Trójcy. Jest miejscem zamieszkania Ojca, Syna i Ducha.

Po trzecie: jest to również miejsce przebywania wybranych aniołów. To właśnie tam aniołowie, którzy nie upadli mieszkają.

Po czwarte: znajdują się tam również odkupieni ludzie. To tam obecnie przebywają odkupieni święci.

Po piąte: Nowe Jeruzalem jest synonimem Nieba – to jedno i to samo. Można powiedzieć, że Nowe Jeruzalem jest obecnie Niebem, lecz w każdym razie mają one identyczną lokalizację i nie są niczym więcej ani mniej jak synonimami.

Po szóste: w przyszłości, gdy Nowe Jeruzalem zostanie stworzone ????(is created), Niebo i Nowe Jeruzalem zstąpią na Nową Ziemię. Wieczne przebywanie Trój-jedynego Boga, wybranych aniołów i odkupionych ludzi będzie miało miejsce w nowym Jeruzalem na Nowej Ziemi. Jeśli ktoś rozróżnia między Nowym Jeruzalem, a Niebem to można powiedzieć, że wierzący idą teraz do Nowego Jeruzalem w Niebie, a ostatecznie Nowe Jeruzalem będzie umieszczone na Nowej Ziemi, gdy Nowa Ziemia będzie stworzona po okresie Królestwa Mesjańskiego.

Tych trzynaście terminów jest używanych do opisania niewidzialnego świata. Należy być zaznajomionym z nimi wszystkimi i wiedzieć jaka jest różnica i wzajemne ich powiązania, aby mieć pełne zrozumienie.

N. Wnioski

1. Szeol i Hades to jest jedno i to samo

Po pierwsze: Szeol i Hades to jest jedno i to samo. Szeol jest terminem hebrajskim a Hades greckim jednej i tej samej rzeczy. Położenie Szeolu czy Hadesu to centrum ziemi i może to być postrzegane na trzy różne sposoby.

Po drugie; W ST było to miejsce zwane „najgłębsze zakątki ziemi”/”podziemną krainą” (Ez. 26:20; 31:14,16,18; 32:18,24). W Liście do Efezjan 4:9-10 Hades jest nazwany “najniższą częścią ziemi” (BT), “podziemie” (BW). Zatem Hades znajdujący się niższej części Ziemi odpowiada Szeolowi w „najniższej części Ziemi”.

Po trzecie: w ew. Mat 12:40 Hades jest nazwany „łonem Ziemi”. Zatem, jeśli chodzi o miejsce lokalizacji Szeol czy Hades jest umieszczony w centrum Ziemi. To jest jedna z przyczyn tego, że jest to miejsce przebywania czasowego, ponieważ gdy Ziemia zostanie zniszczona na koniec tysiącletniego królestwa, Szeol czy Hades przestaną istnieć.

Kolejna rzecz dotycząca Szeolu czy Hadesu to fakt, że mają one dwa podstawowe pomieszczenia. Jedno pomieszczenie jest przeznaczone dla sprawiedliwych i ta sprawiedliwa część znana była jak Łono Abrahama. Między Adamem a wstąpieniem Jezusa do nieba Raj był umieszczony w Łonie Abrahama. Drugie podstawowe pomieszczenie było przeznaczone dla niesprawiedliwych, zarówno aniołów jak i ludzi. To pomieszczenie miało trzy części. Jeśli chodzi o ludzi to umieszczani byli oni w Hadesie, lepiej znanym przez wierzących jako piekło. Pierwsza część znana jest również z dwóch nazw: „Abaddon” oraz „Dno”. Dwie pozostałe części pomieszczenia dla niesprawiedliwych przeznaczone były dla upadłych aniołów. Jedno to Abys, które jest

czasowym miejscem zamknięcia upadłych aniołów, drugim zaś jest Tartar, który jest miejscem przeznaczonym dla upadłych aniołów, których grzech jest opisany w Rdz. 6.

Zatem Szeol Hades ma dwa podstawowe pomieszczenia. Miejsce dla sprawiedliwych to Łono Abrahama, miejsce dla niesprawiedliwych zaś, dzieli się na trzy części: dla ludzi to Hades czy Piekło znane również jako Abbadon lub Dno, oraz dla upadłych aniołów, zwane Abyss, lub Tartar

2. Terminy “Gehenna” oraz “Jezioro Ogniste”.

Drugim wnioskiem jaki można wyciągnąć jest to, że terminy Gehenna oraz Jezioro Ogniste odnoszą się do tego samego miejsca. Jest to ostateczne miejsce zamieszkania niesprawiedliwych, zarówno aniołów jak i ludzi. Należy pamiętać o tym, że Szeol czy Hades są czasowym miejscem pobytu, bez względu na stan duszy. Sprawiedliwa strona Szeolu czy Hadesu została już usunięta wraz z wniebowstąpieniem. Niesprawiedliwa strona jest również czasowa, ponieważ miejscem wiecznego przebywania niesprawiedliwych nie będzie Piekło ani Tartar czy Abys, lecz będzie nim Gehenna czy Jezioro Ogniste.

3. Niebo

Niebo jest miejscem zamieszkania Boga. Jest to miejsce przebywania wybranych i dobrych aniołów. Jest to miejsce zamieszkania umarłych wierzących czy martwych świętych. Jest to obecne miejsce przebywania Raju. W którymś momencie Raj został umieszczony w Łonie Abrahama, lecz obecnie Raj jest w Niebie. Niebo jest tym samym co Nowe Jeruzalem czy też Nowe Jeruzalem jest w Niebie.

Miejsce przebywania po śmierci w ST.

Być może najlepszym pojedynczym werselem w wyraźny sposób mówiącym i obrazującym jaka była sytuacja przed śmiercią, zmartwychwstaniem i wniebowstąpieniem Jezusa jest Łuk 16:19-31. Jest to historia bogacza i Łazarza. Należy zwrócić uwagę na to, że nie jest to przypowieść. Jezus nie nazwał tego przypowieścią ani przypowieść nie jest tutaj właściwą nazwą. Jest to prawdziwa historia, którą opowiedział Jezus.

To, co znajdujemy opisane w Łuk 16:19-31 to sytuacja w jakiej znajdowali się ludzie od Adama do wniebowstąpienia Jezusa. Gdy mówimy „miejsce śmierci” w ST to nie oznacza historii Starego Testamentu lecz zawiera w sobie historię ST wraz z okresem głoszenia ewangelii, aż do wstąpienia do nieba Jezusa. Linia podziału między tym, co dotyczy świętych ST i świętych NT jeśli chodzi o miejsce pobytu po śmierci jest wstąpienie do Nieba Jezusa.

Jeśli chodzi o miejsce po śmierci przed wstąpieniem Jezus do Nieba to można wskazać na cztery rzeczy wynikające z historii zawartej w ew. Łuk 16:19-31.

Po pierwsze, każdy kto umarł, sprawiedliwy czy niesprawiedliwy szedł do Szeolu czy Hadesu, jak zaznaczono, znajdującego się w centrum Ziemi.

Po drugie, sprawiedliwi szli na Abrahamowe Łono, gdzie w tamtym czasie umiejscowiony był Raj. O ile krew ofiarowanych zwierząt była wystarczająca, aby zachować starotestamentowych świętych przed Piekłem o tyle nie wystarczała ona, aby wprowadzić ich do Nieba.

W Starym Testamencie święci byli zbawiani tak jak dziś: z łaski przez wiarę. W obu przypadkach konieczna była krew. Aż do śmierci Jezusa ofiara z krwi było konieczne ze krwi zwierząt i system ofiarniczy Prawa Mojżeszowego. Ponieważ była to krew zwierząt, ofiara tylko przykrywała grzechy, nie usuwała ich. Jak podkreśla Hebr. 10:1-4 nie jest możliwe, aby krew wołów i kozłów, krew zwierząt, oczyszczała z grzechów. Ta krew była w stanie zachować świętych od Piekła, lecz nie mogła ich wprowadzić do Nieba dlatego, że krew zwierząt zakrywała grzechy, lecz ich nie usuwała. Niemniej jednak Łono Abrahama, gdzie umiejscowiony był Raj, było miejscem rozkoszy dla niematerialnej części starotestamentowych świętych – duszy.

Trzecie miejsce pobytu po śmierci w ST było przeznaczone dla niesprawiedliwych. Niesprawiedliwi szli do Hadesu, lepiej znanego jako Piekło, Abbadon, lub Dno (dół). Inaczej niż w przypadku Łona Abrahama było to miejsce męczarni.

Po czwarte należy zauważyć, że w ST istniała przepaść nie do przebycia między dwoma stronami Szeolu czy Hadesu. Można było widzieć ponad przepaścią, można było rozmawiać, lecz całkowicie niemożliwe było przekroczenie jej z jednej strony na drugą. Oczywiście, gdyby było to możliwe, cały ruch odbywałby się tylko w jednym kierunku, jako że nikt z Łona Abrahama nie chciałby iść do Piekła, lecz ci z Piekła zdecydowanie pragnęli by wejść na Łono Abrahama. To działo się w okresie od Adama do wstąpienia Jezusa do Nieba.

Miejsce po śmierci _3 - Arnold G Fruchtenbaum

Miejsce przebywania po śmierci dziś.

A. Wierzący

Jeśli chodzi o wierzących to należy zwrócić uwagę na cztery rzeczy.

1. Śmierć Chrystusa.

Gdy umarł Jezus, umarł za wszystkie nasze grzechy. Umarł również za wszystkie grzechy świata wszystkich czasów. Gdy umarł, umarł za wszystkie grzechy również te popełnione przed Jego śmiercią i te popełnione po Jego śmierci. Śmierć Jezusa usunęła również grzechy świętych Starego Testamentu.

2. Zstąpienie Chrystusa.

Po śmierci Jego dusza, niematerialna część, zstąpiła do części Szeolu czy Hadesu dla sprawiedliwych. W Mat 12:40 Jezus przepowiedział, że musi zejść w dół Ziemi, a jest to miejsce Szeolu czy Hadesu. Ef. 4:9 stwierdza, że Jezus zstąpił do najniższej części Ziemi. 1 Ptr 3:18-19 wskazuje, że w Swym duchu Jezus głosił duchom będącym w więzieniu. To były duchy niesprawiedliwe przebywające w Piekło. Niektórzy błędnie zrozumieli ten werset i nauczali, że skoro głosił to głosił im ewangelię i dał im drugą szansę na zbawienie. Niemniej greckie słowo użyte w tym miejscu nie oznacza głoszenia ewangelii, lecz odpowiada „ogłoszeniu”. Zatem to, co Jezus zrobił po śmierci i zstąpieniu w Swym duchu to ogłosił, że śmierć Jezusa gwarantuje sąd nad niezabawionymi.

Jezus ogłosił to w Piekło. Z tego powodu, niektórzy przypuszczali, że Jezus zstąpił do piekła, czego nie zrobił. Powiedział umierającemu na krzyżu złoceńcy, że tego samego dnia będzie z nim w Raju, a nie w Piekło. Gdy Jezus umarł, Jego duch zstąpił do części Szeolu czy Hadesu dla sprawiedliwych czyli na Łono Abrahama. Jak już wcześniej zaznaczono, jeśli ktoś znajdował się na Łonie Abrahama to mógł widzieć i porozumiewać się z tym w Piekło. Zatem duch Jezusa zstąpił na Łono Abrahama i dokonał proklamacji, że śmierć Chrystusa jest gwarancją ich przyszłego sądu.

Ci, którzy mieli otrzymać korzyści płynące ze śmierci Jezusa to były tylko dusze będące na Łonie Abrahama, a nie dusze będące w Piekło.

3. Wstąpienie do Nieba Chrystusa

Gdy Chrystus wstąpił do Nieba zabrał ze sobą dusze świętych ST (Ef. 4:8-10). „Poprowadził więźniów” i tych, którzy byli w niewoli w zamknięciu Łona Abrahama. Zostali teraz zabrani z tego Łona. Wszystkie sprawiedliwe dusze, które umarły przed śmiercią Jezusa wstąpiły wraz z Jezusem do Nieba. W wyniku tego, Łono Abrahama, sprawiedliwa część Szeolu czy Hadesu, została zlikwidowana i od tej pory nie było już Raju na Łonie Abrahama: od tej pory Raj jest w Trzecim Niebie (2 Kor 12:1-4).

4. Dusze świętych.

Dusze świętych idą dziś natychmiast do Nieba. Nie ma już więcej potrzeby przejściowego okresu przetrzymywania. W chwili, w której wierzący umiera idzie do obecności Bożej. 2 Kor 5:6-8 naucza, że wyjście z ciała oznacza bycie z Panem a Pan jest w Trzecim Niebie. Flp.1:21-23 stwierdza, że umrzeć znaczy być z Chrystusem, a Chrystus jest w Trzecim Niebie po prawicy Boga Ojca.

B. Niewierzący.

Jeśli chodzi o niewierzących to nic się w ich sytuacji nie zmienia. To, co dzieje się z niewierzącymi dziś jest kontynuacją tego, co było przed wstąpieniem do Nieba Jezusa. Dusze niewierzących nadal idą w dół do Właściwego Hadesu czy Piekła.

Miejsce przebywania po śmierci w przyszłości

Ta sekcja zostanie podzielona na dwie części: przyszłość wierzących i niewierzących.

A. Wierzący

Badanie nad przyszłością śmierci dla wierzących zostaną podzielone na dwie dwa przedziały czasowe.

1. Królestwo Mesjańskie.

Jeśli chodzi o świętych kościoła to zostaną oni wzbudzeni przy porwaniu. Kościół świętych wróci wraz z Chrystusem przy Jego drugim przyjściu i będzie współ-rządził z Jezusem na Ziemi przez tysiąc lat Królestwa (Obj.20:4-6). Jeśli chodzi o świętych z okresu Starego Testamentu to zostaną oni wzbudzeni po drugim przyjściu (Iz. 26:19, Dn 12:2) i będą przebywać w Ziemi Obiecanej w czasie trwania Królestwa. Starotestamentowi święci wejdą w posiadanie całej Ziemi Obiecanej. Święci z okresu Wielkiego Ucisku, którzy umarli również powstaną do życia po drugim przyjściu. Również będą współrządzić, podobnie jak święci kościoła, z Chrystusem przez tysiąc lat (Obj. 20:4-60).

2. Wieczny porządek.

Druga faza przyszłości wierzących to będzie Wieczny Porządek czy Wieczny Stan, który będzie miał miejsce w Nowym Jeruzalem, które jest obecnie w Trzecim Niebie, czy też tym samym co Trzecie Niebo, które zstąpi na Nową Ziemię, którą Bóg stworzy po okresie Królestwa Mesjańskiego (Obj. 21:1-22:5). W tym momencie Raj będzie w Nowym Jeruzalem na Nowej Ziemi (Obj. 2:7).

Przyszłość wierzących, ostatecznie w Wiecznym Stanie, będzie związana z Nowym Jeruzalem na Nowej Ziemi, którą Bóg zamierza stworzyć w tym czasie.

B. Niewierzący

Badanie stanu śmierci niewierzących w przyszłości wymaga podzielenia na sześć punktów.

1. Wieczny Stan

Niewierzący pozostaną w Szeolu czy Hadesie dopóki nie zakończy się tysiąc lat Królestwa Mesjańskiego. Dopiero po zakończeniu tego Królestwa dusze niewierzących zostaną zabrane z Hadesu, z Piekła (Obj. 20:11-15). To zabranie dusz z Piekła znane jest jako Drugie Zmartwychwstanie, ponieważ ciała wszystkich niewierzących zostaną wzbudzone z martwych i wszystkie dusze niewierzących zostaną usunięte z Piekła i tym momencie Piekło będzie zlikwidowane.

Po drugim zmartwychwstaniu, przy którym dusze niewierzących zostaną usunięte z Piekła i ciała niewierzących zostaną wzbudzone i połączone z tymi duszami, wszyscy niewierzący staną przed Wielkim Białym Tronem Sądu. Celem Wielkiego Białego Tronu Sądu nie jest określenie czy byli zbawione czy niezabawione; to zostało już określone przy śmierci. Celem tego Tronu Sądu jest określenie wielkości kary, ponieważ niektórzy będą cierpieć bardziej niż inni.

Po tym wydarzeniu nastąpi ostateczne zamieszkanie wszystkich niewierzących w Gehennie czy Jeziorze Ognistym.

2. Pismo

Druga sprawa dotyczy pism. Gehenna i Jezioro Ogniste były już dyskutowane wcześniej. Z tych miejsc Pisma zostało już pokazane, że miejscem wiecznego przebywania niezabawionych jest Jezioro Ogniste.

3. Frazy opisowe.

Trzecia część studium na temat stanu niewierzących w przyszłości w tym momencie z pewnością należy wskazać na opisowe fragmenty Pisma, które opisują ten wieczny stan. Mamy dziewięć takich zwrotów:

Pierwszy to: „Gehenna ognia” (Mat. 5:22; 18:9). (BW- „piekło ogniste”)

Drugi zwrot: „Sąd Gehenny” (Mat. 23:33) (BW – potępienie piekielne)

Trzeci: „ciemności zewnętrzne”, jako coś przeciwnego do miejsca jasnego, to miejsce jest miejscem ciemności zewnętrznych (Mat 8:12; 22:13; 25:30)

Czwarty zwrot: „ogień nieugaszony”. Jezioro ogniste płonie na zawsze, zatem jest to „ogień nieugaszony” (Mat. 3:12; Mk. 9:43; Łuk. 3:17).

Piąty to „ogień wieczny” Podkreśla wieczność Jeziora Ognistego (Mat. 25:41, Jd 7).

Szesty: „wieczna zagłada” (2 Tes. 1:9). Ponownie, jest to widok stałego, wiecznego, niekończącego się zniszczenia; rzeczywiście miejsca cierpienia.

Siódmy termin: „piec ognisty”. Często termin „ogień” jest istotą ponieważ jest on środkiem przez, który dokonywane jest cierpienie (Mat 12:42, 50)

Ósmy to: „mroki ciemności” ponownie podkreślający przeciwieństwo do światła (2 Ptr. 2:17, Jd. 13).

Dziewiąty: to „druga śmierć”. Pierwsza śmierć to śmierć biologiczna natomiast druga jest to wieczna duchowa śmierć w Jeziorze Ognistym (Obj. 2:11; 20:14; 21:8).

4. Stan niewierzących w Jeziorze Ognistym

Czwartą rzeczą dotyczącą stanu martwych niewierzących w przyszłości jest ich stan w Jeziorze Ognistym.

Jest to swąd męczarni (Obj. 14:10-11)

Jest to ogień, który nie może być zgaszony (Mk. 9:48).

Jest to stan płaczu i zgrzytania zębów (Mat 8:12; 13:42, 50; 22:13; 24:51; Łuk 13:28).

Jest to miejsce nieświętego towarzystwa (Obj. 21:8; 22:15).

Jest to stan wiecznego cierpienia gniewu Bożego (Jn. 3:36).

5. Wioski.

Można wyciągnąć pięć wniosków dotyczących miejsca po śmierci w przyszłości.

Po pierwsze, jest to totalne pozbawienie Boskiej przychylności.

Po drugie, jest to niekończący się niepokój życiowy.

Po trzecie, jest to czas pewnego bólu ciała i duszy.

Po czwarte, występuje tam żal sumienia.

Po piąte, jest to cierpienie.

Po szóste, jest to rozpacz.

Po siódme, jest to cierpienie.

Po ósme, jest to stan wiecznej świadomości.

6. Czas trwania

Czas trwania tego rodzaju cierpienia jest wieczny (Obj. 14:11). Jest to ten sam okres czasu jaki jest przewidziany na rozkosz świętych (Mat 25:46). Stwierdzono, że ich robak nigdy nie umiera (Mk. 9:48).

Jest to negatywny aspekt: wieczny stan niewierzących. Jeśli ktoś dostrzeże to, co Biblia mówi na ten temat, to powinien być jeszcze bardziej szczęśliwy ze zbawienia Jezusa dla wierzących poprzez Swoją własną śmierć.

V. Fałszywe poglądy dotyczące miejsca śmierci.

Istnieją dwa główne, fałszywe punkty widzenia dotyczące miejsca śmierci, oba mają swój początek w Rzymskim Katolicyzmie.

A. Limbus Infantum

Pierwszym fałszywym poglądem jest tzw. Limbus Infantum. Dotyczy on tych, którzy umarli we wczesnym dzieciństwie. Łacińskie słowo „Limbus” oznacza „skraj”, (brzeg). W katolicyzmie Limbus Infantum oznacza miejsce na skraju piekła. Jest to takie miejsce, gdzie idą nieochrzczone niemowlęta. Jeśli umiera niemowlę bez chrztu to nie idzie do Piekła, ponieważ było niemowlęciem, lecz nie idzie też do Nieba, ponieważ nie zostało ochrzczone. Raczej, jak nauczają, jest takie specjalne miejsce na skraju piekła, dokąd udają się nieochrzczone niemowlęta. Nie cierpią rzeczywistej kary, lecz są wyłączone z błogosławieństw Nieba.

Jest to jedno z głównych fałszywych nauczania dotyczących miejsca po śmierci i może być krytykowane z dwóch punktów widzenia. Po pierwsze cały pogląd oparty jest na następnej fałszywej doktrynie znanej jako odnowienie w chrzcie: to znaczy, że poprzez chrzest można być zbawionym. Wierzą oni, że jeśli niemowlę zostanie ochrzczone to te kilka kropli wody zbawia duchowo niemowlę. Ponieważ wierzą w odnowienie przez chrzest oraz w to, że chrzest zbawia lecz brak chrztu nie, więc dochodzą do wniosku, że niemowlę nie może pójść ani do Nieba, ani do Piekła, lecz do miejsce na skraju Piekła.

Drugim sposobem krytycznego podejścia jest to, że Biblia nigdzie nie mówi o takim miejscu. Nigdzie w Piśmie takie miejsce nie jest znane. Jest to czysta tradycja a nikt nie powinien budować teologii na kościelnej tradycji. Biblia jest jedynym autorytetem we wszystkich sprawach zarówno wiary jak i praktyki.

B. Nauczania na temat Czyśćca.

1. Koncepcja.

Drugim fałszywym nauczaniem dotyczącym miejsca po śmierci jest pogląd o istnieniu czyśćca. Jest on bardziej powszechnie znany.

Słowo „czyściec” pochodzi z łacińskiego terminu oznaczającego „oczyszczenie”. Zgodnie z naukami katolicyzmu jest to miejsce oczyszczenia tych, którzy nie byli na tyle źli, aby iść do Piekła, lecz nie na tyle dobrzy, aby iść do Nieba. Zatem, ktoś spędza pewien czas w Czyśćcu po czym może już ostatecznie udać się do Nieba. Lecz jak długo musi przebywać w czyśćcu? Odpowiedź na to pytanie jest różna i zależy od tego jakie są indywidualne potrzeby a czas może zostać skrócony przez modlitwy, dobre uczynki, udział w mszach, pokutę i wykupienie

2. Próby wsparcia doktryny.

Czym można poprzeć tę doktrynę? Przede wszystkim próbują znaleźć poparcie w Piśmie i jest sześć miejsc, których używają: Iz. 4:4 (gdzie mówi o oczyszczaniu krwi Jeruzalemu); Mich. 7:8 (choć siedzę w ciemności Pan będzie moją światłością);

Zach 9:11 (wypuszczę na wolność twoich jeńców); Mal 3:2 (jest on jak ogień odlewacza i jak ług foluszników); 1 Kor.3:13-17 (gdzie jest mowa o ogniu sądu Chrystusowego); 1 Kor 15:29 (gdzie jest mowa o chrzcie za umarłych).

To sześć dowodów z Pisma, których używają próbując udowodnić swoją doktrynę o Czyścicu. W rzeczywistości, żaden z tych fragmentów nie faktycznie nie naucza niczego podobnego do koncepcji Czyścica.

Główne wsparcie tej doktryny pochodzi z ksiąg apokryficznych. Kluczowy dowód pochodzi z apokryfu, a nie z Pisma. Tym szczególnym fragmentem, którego używają, jest 2 Mach. 12:41-45:

Wszyscy zaś wychwalali Pana, sprawiedliwego Sędziego, który rzeczy ukryte czyni jawnymi, a potem oddali się modlitwie i błagali, aby popełniony grzech został całkowicie wymazany. Mężny Juda upomniął lud, aby strzegli samych siebie i byli bez grzechu mają przed oczyma to, co się stało na skutek grzechu tych, którzy zginęli.

Uczyniwszy zaś składkę pomiędzy ludźmi, posłał do Jerozolimy około dwu tysięcy srebrnych drachm, aby złożono ofiarę za grzech. Bardzo pięknie i szlachetnie uczynił, myślał bowiem o zmartwychwstaniu.

Gdyby bowiem nie był przekonany, że ci zabici zmartwychwstaną, to modlitwa za zmarłych byłaby czymś zbędnym i niedorzecznym, lecz jeśli uważał, że dla tych, którzy pobożnie zasnęli, jest przygotowana najwspanialsza nagroda – była to myśl święta i pobożna. Dlatego właśnie sprawił, że złożono ofiarę przebłagalną za zabitych, aby zostali uwolnieni od grzechu.

Jest to główny dowód, którego KRK używa, aby nauczać doktryny o Czyścicu. Właśnie dlatego została wybrana Księga Machabejska część pisma nigdy przez Żydów nie zaakceptowana i w czasach Jezusa księgi Machabejskie nigdy nie były klasyfikowane, wśród tego, co było znane jako Pismo.

3. Krytyka.

Krytyka doktryny o Czyścicu może być rozpatrywana na trzech poziomach.

Po pierwsze, żaden z sześciu podawanych fragmentów Pisma, faktycznie nie naucza, że istnieje takie miejsce jak Czyściec. Iz. 4:4 mówi o przebaczeniu grzechów Jerozolimy i końcu czasu Ucisku. Mich. 7:8 jest duchową prawdą mówiącą, że nawet jeśli wierzący jest zmuszony do przebywania w ciemnym miejscu to Bóg będzie dla niego światłością. Fragment ten nic nie mówi o tym, aby osoba ta znajdowała się w Czyścicu. Zach. 9:11 mówi o przyszłym zmartwychwstaniu, a nie o Czyścicu. Mal 3:2 mówi o sędzie Wielkiego Ucisku, a nie o Czyścicu. 1 Kor 3:13-17 mówi o Sędzie Chrystusowym po porwaniu do Nieba, a nie o Czyścicu. Jeśli chodzi o 1 Kor 15:29 to bez względu na to, co znaczył chrzest za umarłych, nie ma tu nawet najmniejszej wzmianki o miejscu oczyszczenia w Czyścicu. Zatem żaden z tych cytowanych fragmentów nie naucza, że istnieje takie miejsce jak Czyściec.

Drugi poziom krytyki to wskazanie na to, że cytaty z ksiąg apokryficznych, faktycznie dowodzą czegoś o wiele bardziej ważnego dla Katolickiego Kościoła, ponieważ ten szczególny grzech, o którym mowa w tym fragmencie to bałwochwalstwo, a jednak bałwochwalstwo jest jeden z siedmiu śmiertelnych grzechów za które czeka wyłącznie Piekło, a nie Czyściec. Zatem nawet, jeśli wykorzystany zostanie fragment Księgi Machabejskiej to dowodzi on nazbyt wiele, ponieważ dotyczy grzechu bałwochwalstwa, który nawet w Katolicyzmie nie jest załatwiany przez Czyściec tylko przez Piekło.

Trzeci poziom krytyki jest taki, że koncepcja Czyścica jest bardzo jasnym odrzuceniem skończonego dzieła Chrystusa. Nauczanie Nowego Testamentu jest takie, że gdy Jezus umarł na krzyżu to dzieło zostało skończone i „skończone dzieło Chrystusa” oznacza, że grzechy wierzących zostały raz na zawsze oczyszczone.

Wierzący nie musi już przechodzić przez okres oczyszczenia w Czyścicu (Tyt.2:14; Hebr 1:3). Dzieło Chrystusa jest skończone a to zawiera w sobie całkowite przebaczenie grzechów, tak że wierzący nie musi już przechodzić czasowego okresu oczyszczenia w Czyścicu, zanim będzie mógł wejść do Nieba.